

Foto: THOMAS TOLSTRUP

SAVNET EFTER ET FAMILIELIV – Når man først er hammet på herberget og bøjellesskabet for enlige mænd, er det svært at "bryde" den sociale nedtur – at få et almindeligt hjem og et familieliv igen.

Enlige mænd på skyggesiden

■ Bents tre voksne børn kommer aldrig på besøg. De bryder sig ikke om at se, hvor dybt deres far er sunket. Selv skammer han sig også over sit liv – og sin adresse: Kollegiet på Gl. Køge Landevej. Et herberg og bøjellesskab for enlige mænd, drevet af Missionen blandt Hjemløse.

Bent følger sig fastlåst i en ond cirkel. Det er svært at se, hvordan drømmen om en almindelig tilværelse i et trygt og kærligt parforhold, kan realiseres.

For det er svært at starte forfra.

Praktisk, økonomisk og følelsesmæssigt.

»Der sker noget med en, når man bor sådan et sted som her. Man lukker sig inde i en skal. Man har ikke overskud til at leve et normalt liv. Det kan simpelt hen ikke lade sig gøre,« fortæller Bent, som er 52 år, faglært og førtidspensjonist.

Nedturen

I mange år levede han i en almindelig kernefamilie. Men så døde hans kone efter en længere sygdomsperiode. Efter nogle år som enlig far blev han sagt op fra rækkehuset på Fredesøvej i udkanten af København.

Han har en fast veninde, der gerne vil have, at han flytter hjem til hende.

Men han vil ikke. Han tør ikke, for går forholdet i stykker er han ringere stillet end i dag. Desuden er der med den sociale nedtur sket noget med hans selvoptættelse som mand – og med hans seksualitet, fortæller han uden at kunne beskrive det præcist. Men

oftte må han til vennedens store undring afvise hendes ønske om, at han overnatter. Han vil hellere hjem til sit eget ofte krym-store værelse med fælles køkken, bad og toilet.

Bent fortæller nøgternt. Om sit liv, sine tanker, følelser og drømme. Uden bitterhed og uden sentimentalitet.

Sammen med fire andre beboere har han indvilget i at tale om enlige mænd og familieliv. Eller snarere manglen på samme.

For vejen til rødsstensbygningerne i Valby er for alles vedkommende brolagt af blandt andet brudte familiehånd og opløste parforhold.

Derhii kommer arbejdsløshed, ubetalte regninger, og for mange grønne flasker til at dumme ensomheden og det smuldrende selvværd med.

Den onde cirkel

Og jo, det er svært at komme videre. Alle omkring bordet nikker genkendende til beskrivelsen af den onde cirkel.

Det er svært at få en bolig, når man er enlig mand uden arbejde. Kommer man tillige fra et herberg, kølnes udlærs interesse yderligere. Desuden skal indskud og husleje være lav, når man er bistandsmodtager eller førtidspensjonist og for længst har sat socialforvaltningens godsvill og sin private økonomi over styr.

Endelig er der også det menneskelige fællesskab blandt de knap 150 beboere på kollegiet. En form for tryghed og sammenhold, der luner, når man har prøvet at være foruden. Man deler skæbne og hjælper hinanden. Under sig, når naboen ikke er kommet hjem efter tre dage, besøger hinanden på hospitalet og låner hinanden en øl, en smøg eller en femmer.

Derimod taler man sjældent om følelser og familieforhold, hverken mændene imellem eller over spisebordet i fælleskøkkenet.

Det er for ubehageligt. Man ripper op i noget, som man prøver at lægge bag sig, fortæller Bent.

Men denne grå formiddag vil den lille gruppe mænd alligevel gerne give deres brik til billedet af nutidens familieliv.

Bifærdighed

Kollegiets forstander

Arne Jacobsen er for en stund med ved bordet og fortæller:

»Vi mænd er nok generelt blufærdige og ikke gode til at snakke om følelser, og det er måske en del af grunden til at man havner her.«

Kurt bryder ind: »Må jeg have lov?«

»En dag blev der ringet nede fra kontoret og..... ja undskyld, jeg er bare lidt rørt.«

»Na, men der stod min datter. Først troede jeg ikke på det. Det var den største overraskelse, jeg nogensinde har fået. Hun var fem år, da jeg forlod hende, nu er hun 23 år og kommer regel-mæssigt på besøg.«

»Så farer jeg rundt og støvsuger og støvsuger. Som en hvid tomat, og de andre siger: Nå, Trine kommer nok i dag.«

Han er 50 år, faglært, nu førtidspensjonist. Han har været gift to gange, og boede indtil for tre-tre år siden for sig selv i en lejlighed. Men det gik ikke.

»Jeg savnede mennesker. At sidde i en lejlighed og glo på de fire vægge, så var det nemmeste at gå ned på det nærmeste værtshus, og drikke sig skidehamrende fuld og så gå hjem igen og glo på væggene. Til sidst kastede jeg håndklædet i ringen – og jeg bliver her, til jeg skal bæres ud,« fastslår han.

»Den ny beboer«

Andre har sluttet sig til kaffebordet i det nydelige mødelokale i hovedbygningen. Blandt andet Leif på 48 år.

Med et forsigtigt smil kalder han sig selv ny beboer.

Han kom i sommer. Leif er uddannet i den grafiske branche, men lever på støtte år af bistandshjælp, som han supplerer med småjobs på en café.

Han har både ægteskab og flere faste parforhold bag sig, fortæller Bent.

sig, samt en søn på 28 år, som han aldrig har set. Og det er vel både godt og skidt, konstaterer han.

»Jeg har haft to ejerlejligheder i forbindelse med de forhold, jeg har haft, men så er vi blevet uvovner og udgifterne har været større end indtægterne. Det har noget med flasken at gøre. Nej, når jeg har været i parforhold, har jeg ikke drukket mere end, hvad man gør i en almindelig familie, så den er hyggelig lørdag aften. Det har kun været vold-somt, når jeg har haft en nedtur i forbindelse med et forhold er gået i stykker,« fortæller han omhyggeligt.

Psykisk svage

Netop for at undgå for meget druk holder han sig for sig selv om aftenen. For lidt til halvsen bliver let en del af samværet mellem mændene.

»Vi kan nok blive enige om, at det mere generelle her er, at man drikker en del,« konstaterer Bent og fortsætter:

»Hvis man skal være i et sammenhold, er det meget meget svært at undgå. Vi, der bor her, er jo psykisk svage, og når problemerne fårner sig op, bliver det en løsning. Og hvis man holder sig uden for, så ser de ang, hvor man bor, på den anden side sku skævt til en. Man bliver også selv saer.«

Men det får Sten til at protestere:

»Du har da din egen vilje. Du kommer aldrig videre, hvis du på forhånd siger, at du er nederst på rangstigen. Du er da nødt til at sige til dig selv, at det vil du, og det vil du ikke.«

Sten har boet på kollegiet i to år. Han har ofte besøg af sine to børn på 13 og 17 år og kalder det positivt, at børnene ser, hvordan tingene hænger sammen blandt andet fordi det vil forhindre, at de havner i

samme situation.

For også han drømmer om egen bolig og et almindeligt familieliv igen.

»Jeg snakker stadig med min eks-kone. Vi var sammen i 17 år, og hvis man kan tale om en lykkelig skilsmisse, var det vores. Vi har aldrig haft problemer med børnene, de fik nøgle til min lejlighed og kom og gik, som det passede dem.«

»Det er klart, at det har haft en positiv virkning, at jeg har haft børn. Jeg var ikke klar over, hvornår de kom, og derfor måtte jeg jo sørge for, at der altid var noget i køleskabet, for det duede jo ikke, at ungen lukkede sig ind, og der ingen ting var. Man er nødt til at holde sig selv ved lige, for man kan da ikke sidde og have drukket 35 bølere, og så kommer børnene,« fortæller han.

Efter skilsmissen fik Sten konstateret en kronisk sygdom og mistede sit arbejde. »Da jeg nogenlunde havde af fundet mig med det, stillede min mor træskoene, og så var jeg nede på stigen igen.«

»Endelig fik jeg noget arbejde med rengøring hos ældre mennesker og handicappede og mødte derved en dame, hun var 15 år ældre end mig, men kærlighed har som bekendt ingen alder. Jeg flyttede ind hos hende, men halvandet år efter fæs hun desværre af mellem fingren på mig, og der røg jeg ned at vende igen. Det kostede en uhyggelig drikur på fem måneder – som igen kostede mig lejligheden. Så rundede jeg Mændenes Hjem i Lille Lisdegade, inden jeg tog Søndermarken, det var heldigvis sommer. Og da det blev for køligt, flyttede jeg herud,« fortæller han.

Bent supplerer: »Selvfølgelig er det en fordel, hvis man har et ansvar for noget. Så synker man ikke helt ned i sumpen.«

Ole, en mørkhåret mand på 40 år har hidtil været tavs. Nu fortæller han, at han er tidligere mester i brydning og atletik. Men for seks år siden sagde ryggen knæk, og han måtte opgive

sporten. Nu er han ivrig skakspiller.

»Det er vigtigt at holde fast i sine interesser – at komme ud i samfundet. Jeg har vidst, at skak var mit håndtag til ikke at svæve helt ud. Man kan altså ikke komme halvfuld til en skakturnering.«

Og så vil han lige tilløje, at samfundet efter hans mening fasholder én i nogle negative rammer.

»Du skal helst ikke være for meget anderledes end folks billede af dem, som bor på herberg. Og specielt mænd. Når det er kvinder i samme situation, så siger man: "Nåh, hvor er det synd". Men til en mand lyder det: "Hvad fanden, kan du ikke engang klare dig selv".«

»Jeg søgte for nogle år siden foreldremyndighed over min datter. Da jeg kom ind i overpræsidiat, behandlede de mig, som om jeg var faldet ned fra månen. At jeg ovenhovedet kunne have omtanke for mine børn, det kunne de ikke forstå.«

Leif bryder ind. Der er noget, som må med: »Der er mange, som siger: "Hvorfor går du ikke bare ud i byen og finder en veninde".«

»Vi er vel også alle sammen interesseret i at finde en sød dame, at pulte os ind ved og vågne op sammen med. Men når man f. eks. er i byen og måske møder en sød pige, så føler man ikke rigtig, at man kan tilbyde hende noget.«

»Som mand vil man gerne kunne give hende en drink, men du har måske kun en hundekrone-seddel i pung, hvor de andre har 6-700 kroner.«

»Så sidder du der som den lille mand med din lille dumme hundekrone-seddel, og så bliver man lidt flov og følger sig lidt mindre.«

»Derfor kræver det, at man finder noget at bo i – og at man får noget mere selvværd.«

Mændene fra Kollegiet på Gl. Køge Landevej har ønsket at være anonyme, og derfor er deres navne ændrede. red.